

**Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin Anlaşma, İşletme Anlaşması ve nihai senedinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma, Malî ve İktisadî İşler, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonlarından 3'er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi : 1/758; C. Senatosu : 1/169)**

(Not : M. Meclisi : S. Sayısı : 846)

*Millet Meclisi  
Genel Sekreterliği  
Kanunlar Müdürlüğü  
Sayı : 7143*

15 . 3 . 1973

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 12 . 3 . 1973 tarihli 75 . nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin anlaşma, işletme anlaşması ve nihai senedinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Sabit Osman Avcı*  
Millet Meclisi Başkanı

---

Not : Bu tasarı 28 . 12 . 1972 tarihinde Başkanlığa İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5, 12 . 3 . 1973 tarihli 72 ve 75 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 846)

## Geçici Komisyon raporu

Cumhuriyet Senatosu  
Geçici Komisyonu  
Esas No. : 1/169  
Karar No. : 2

3 . 4 . 1973

### Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 12 Mart 1973 tarihli 75 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Uydular Aracılığı ile Telekoniminikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin anlaşma, işletme anlaşması ve nihaî senedinin onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 15 Mart 1973 tarihli ve 7143 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Cumhuriyet Senatosunun 20 Mart 1973 tarihli 45 nci Birleşiminde - Anayasa ve Adalet -, - Dışişleri, Turizm ve Tanıtma -, - Bayındırlık, Ulaştırma, İmar ve İskân - Mali ve İktisadî İşler - ile - Bütçe ve Plân komisyonlarından üçer üyenin katılması suretiyle kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuzun 20 . 4 . 1973 tarihli Birleşiminde Devlet Bakanı Doğan Kıtaph ile ilgili Bakanlıklar temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 20 Ağustos 1971 tarihinde Washington'da hazırlanarak imzaya sunulan ve 7 Şubat 1970 tarihli ve 7/238 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile verilen yetkiye dayanılarak 10 Eylül 1971 tarihinde Washington'da imzalanan «Uydular Aracılığı ile Telekoniminikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin işletme Anlaşması» nın ve 21 Mayıs 1971 tarihinde Washington'da yapılan «Uydular Aracılığı ile Telekoniminikasyon Uluslararası Konsorsiyumunun kesin düzenlenmesine ilişkin Tam Yetkililer Konferansının nihaî senedi» nin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde açıklandığı üzere, INTELSAT'a ilişkin İşletme Anlaşması, küresel tek bir uydu haberleşme sistemini gerçekleştirmek gayesi ile INTELSAT Anlaşmasını imzalayan hükümetlerin kaza yetkisi altında bulunan bölgedeki ve hükümetlerin tavsiye ettiği en yetkili telekoniminikasyon teşekkülleri arasındaki anlaşma olup; Tam Yetkililer Konferansının nihaî senedi ise. INTELSAT'a nihaî veçhe verecek olan Tam Yetkililer Konferansının nihaî senedir.

Yine tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere, uzak mesafeli, özellikle kıtalararası irtibatların gerçekleşmesinde kullanılan klâsik telekoniminikasyon tekniklerinin gerekli nitelikte ve yeterlikte olamamaları ve geniş bant trasmisyonu gerektiren televizyon programlarının iletilmesine olanak vermemeleri nedeniyle, yapma uydular aracılığı ile telekoniminikasyon olanakları araştırılmış ve başarı elde edilmesi üzerine de 1964 senesinde «Uydularla Telekoniminikasyon Uluslararası Konsorsiyumu» INTELSAT'ın kurulmuş ve 8 Nisan 1968 gün ve 6/9842 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile ülkemiz de bu örgüte katılmıştır.

Açıklandığı üzere, ülkemizin INTELSAT'a katılmasındaki nedenler ve gerçekleştirilmek istenen amaçlar :

a) Hızla gelişen uzay telekoniminikasyonu tekniğine, yabancı kalmamak ve INTELSAT çalışmalarından haberdar olmak,

b) Elverişlilik incelemesine dayanarak uygun düşen ilk tarihte yer istasyonu kurarak, uluslararası telekomünikasyon da bu yeni, yüksek nitelikte, diğer ülkelere tabi olmayan ve belli koşullarda ucuz olan imkânların Türkiye tarafından da kullanılmasını sağlamak,

c) INTELSAT yatırımlarına, kotalar oranında yapılan katımlara % 14 nispetinde bir faiz uygulanması ve katılma tutarlarının böylece değerlendirilmesini sağlamak,

Esaslarında gözetilmiştir.

Açıklandığı üzere nihâî statü, geçici anlaşmaların aksine, gelişmiş ülkeler dışındaki ülkelere de örgütün yönetimine katılma imkânları sağlayarak bir dengeyi gerçekleştirmeyi öngörmektedir.

Arz edilen gerekçe ile getirilen ve belirtilen amaçları gerçekleştirebilmek maksadı ile Hükümetimiz tarafından da imzalanan Sözleşmenin hükümleri genel olarak incelenerek Komisyonumuzca da uygun bulunmuş ve Sözleşmeye esas işbu tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 nü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Bursa <i>Ş. Kayalar</i>	Sözeü Manisa <i>D. Barutçuoğlu</i>	Kâtip Tabii Üye <i>H. Tunçkanat</i>	Ankara <i>T. Kapanlı</i>
Zonguldak <i>M. A. Pestilci</i>	Samsun <i>F. Tevetoğlu</i>	Konya <i>S. Çumralı</i>	Edirne <i>N. Ergeneli</i>
Kocaeli <i>L. Tokoğlu</i>	Muş <i>İ. Bingöl</i>	Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>S. N. Ergin</i>	Erzurum <i>O. Alihocagil</i>
Tekirdağ C. Tarlân	Antalya M. Pırlıtı	Çanakkale Z. Termen	
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ  
METİN

*Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin anlaşma, işletme anlaşması ve nihai senedinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*

MADDE 1. — 20 Ağustos 1971 tarihinde Washington'da hazırlanarak imzaya sunulan ve 7 . 2 . 1970 tarihli ve 7/238 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla verilen yetkiye dayanılarak 10 Eylül 1971 tarihinde Washington'da imzalanan «Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (INTELSAT) ilişkin işletme anlaşması» nın ve 21 Mayıs 1971 tarihinde Washington'da yapılan «Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Konsorsiyumu'nun kesin düzenlenmesine ilişkin Tam Yetkililer Konferansının Nihai Senedi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ  
METİN

*Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası örgütüne (INTELSAT) ilişkin anlaşma, işletme anlaşması ve nihai senedinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.